

Uplatňovanie nároku na náhradu škody u páchatela

Akým spôsobom môžem od páchatela žiadať odškodné alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s touto žiadosťou?

Žiadosť môže byť podaná len na civilný súd. Žalobu nemôžete podať počas trestného konania, existujú však aj iné spôsoby, ako požiadať o odškodnenie na trestnom súde.

V akej fáze trestného konania by som mal(-a) predložiť žiadosť?

Občianskoprávne konanie proti páchatelom sa môže začať nezávisle od prebiehajúceho trestného konania. Upozorňujeme však, že občianskoprávne konanie môže byť pozastavené až do úplného ukončenia trestného konania. Ak chcete podať žiadosť po ukončení trestného konania, v ktorom je páchatel odsúdený, civilný súd nebude žiadať znovu dôkazy a bude považovať za preukázané to čo, zistil trestný súd.

Čo môžem žiadať v rámci žiadosti a ako by som ju mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

Na civilnom súde môžete žiadať o odškodnenie za skutočnú stratu aj ušlý zisk. Mali by ste uviesť sumy, ktoré chcete získať od páchatela a vysvetliť, čoho sa týkajú a ako ste ich vypočítali.

Existuje osobitný formulár pre takéto nároky?

Pre takéto nároky neexistuje osobitný formulár.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu mojej žiadosti?

Ak predložíte odsudzujúci rozsudok nemusíte nič preukazovať. Civilný súd bude viazaný zisteniami z trestného súdu. Môžete však žiadať vyššie odškodnenie, ale budete musieť dokázať, že váš nárok je opodstatnený. K dôkazom, ktoré potvrdzujú platnosť vašich nárokov, môžu patriť vyhlásenia svedkov a dokumenty, ako napr. faktúry alebo posudky.

Vzťahujú sa na moju žiadosť súdne poplatky alebo iné náklady?

Príslušné súdne poplatky sa spravidla účtujú za podanie občianskoprávnej žaloby. Môžete však požiadať o oslobodenie od súdnych trov, ak preukázate, že ich nie ste schopný(-á) zaplatiť.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Ak si nemôžete dovoliť právnik, môžete požiadať o súdom menovaného zástupcu. Na tento účel musíte predložiť žiadosť na súd spolu s informáciami (na osobitnom formulári) o vašej finančnej situácii.

Môžete požiadať o odškodnenie aj v prípade, že keď nemáte trvalé bydlisko v Poľsku.

V akom prípade by trestný súd zamietol moju žiadosť alebo odmietol rozhodovať vo veci mojej žiadosti voči páchatelovi?

Žiadosť môže byť podaná len na civilný súd. Súd ju zamietne, ak nepreukázate, že páchatel spôsobil škodu, alebo ak nepreukázate výšku škody. Ak však pripojíte odsudzujúci rozsudok na základe ktorého bol páchatel uznaný vinným, civilný súd nebude môcť žiadosť zamietnuť.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Môžete podať odvolanie proti rozsudku **civilného súdu** prvého stupňa (*sąd cywilny I instancji*) na súd druhého stupňa (*sąd II instancji*). Ak vás nezastupuje právnik, súd vás informuje o tom, ako podať odvolanie.

Počas **trestného konania** môžete požiadať o nápravu nasledovnými spôsobmi:

Môžete požiadať o uloženie kompenzačného opatrenia (povinnosť nahradiť škodu alebo poskytnúť odškodnenie za utrpenú škodu) páchatelovi; ak sa vyskytujú značné ťažkosti v prípade príkazu páchatelovi, aby tak urobil, súd môže namiesto toho páchatelovi prikázať zaplatiť náhradu škôd (*nawiązka*); žiadosť môžete predložiť ústne na pojednávaní alebo v písomnej forme; vaša žiadosť bude akceptovaná, ak páchatel bude odsúdený, t. j. uznaný vinným z trestného činu s následkom škody alebo ujmy, ktorú ste utrpeli.

Ak páchatel bude odsúdený a dostane podmienený trest odňatia slobody, súd mu môže prikázať nahradiť škodu, ktorú ste utrpeli následkom trestného činu v plnej výške alebo čiastočne, pokiaľ nie je uložené kompenzačné opatrenie.

Ak je konanie podmiennečne zastavené, súd musí páchatelovi nariadiť náhradu škody v plnej výške alebo čiastočne.

Ak mi súd prizná odškodnenie, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Ak je páchatelovi prikázané, aby nahradil škodu, súd vám poskytne kópiu tohto rozhodnutia. Ak páchatel nenahradí škodu a dostal podmienený trest odňatia slobody, môžete požiadať o vymáhanie trestu.

Ak trestné konanie bolo podmiennečne zastavené a páchatel nenahradil škodu, bude čeliť obnoveniu konania a odsúdeniu. Súd rozhodne o tomto na pojednávaní, na ktorom sa môžete zúčastniť.

Rozsudok civilného súdu, ktorým sa vám priznáva náhrada škody, bude presadzovať orgán presadzovania práva, a to exekútor (*komornik*).

Posledná aktualizácia: 11/03/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.